

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Π.Ε.Κ.Α.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΔΙΠΑ)**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες: Ι.Κουφογιαννάκη
Τηλέφωνο : 210 6417951
Fax : 210 6430637
e-mail :

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2015

Α. Π. οικ.145736

ΠΡΟΣ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου, 2014 – 2020».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ,
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ και
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 4014/2011 (Α' 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, τη ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το ισχύον εθνικό και ενωσιακό κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο για το περιβάλλον και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, όπως στην επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, στη διαχείριση των υδάτων, στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων και θορύβου κ.ά.

3. Την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001 (ΦΕΚ 1225/Β).
4. Τα Εθνικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια.
5. Το με α. π. 2692/11.06.2014 έγγραφο της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΕΠ Ηπείρου, περιόδου 2014 – 2020 (α. π. ΕΥΠΕ 173191/12.06.2014). Η ως άνω Υπηρεσία της Περιφέρειας Ηπείρου αναφέρεται ως «Αρχή Σχεδιασμού» εφεξής.
6. Το με α. π. οικ. 173866/16.07.2014 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίγραφα της ΣΜΠΕ.
7. Το με α. π. 3516/23.07.2014 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ επιπλέον τεύχη σε έντυπη και ψηφιακή μορφή της ΣΜΠΕ (α. π. ΕΥΠΕ 174078/24.07.2014).
8. Το με α. π. οικ. 174393/12.08.2014 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, με το οποίο, στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ προς:
 - i. τα Υπουργεία
 - Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
 - Υποδομών , Μεταφορών & Δικτύων
 - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
 - Πολιτισμού & Αθλητισμού
 - Οικονομικών
 - Εσωτερικών
 - Ναυτιλίας & Αιγαίου
 - ii. τη Δ/νση ΕΑΡΘ, τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ
 - iii. το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Ηπείρου
 - iv. την Αρχή Σχεδιασμού, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη ΣΜΠΕ στο κοινό, μέσω δημοσίευσης σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες Εθνικής εμβέλειας και με ανάρτησή του κειμένου της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ στο δικτυακό τόπο της.
9. Το με α. π. 3902/26.08.2014 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού με το οποίο διαβιβάζονται τα σχετικά αποκόμματα εφημερίδων όπου καταχωρήθηκε η ανακοίνωση της δημοσιοποίησης της ΣΜΠΕ (α. π. ΕΥΠΕ 174565/27.08.2014).

10. Το με α.π. 14522/10.09.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης & ΤΠΕ του Δήμου Αρταίων (α.π. ΕΥΠΕ 174818/11.09.2014).
11. Το με α.π. Δ6/1035/15.09.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης & Αποχέτευσης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (α.π. ΕΥΠΕ 174857/15.09.2014 και 174956/19.09.2014).
12. Το με α.π. 93750/3471/08.09.2014 έγγραφο της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωρικού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ η γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ηπείρου επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΕΥΠΕ 174936/18.09.2014).
13. Το με α.π. 8221.Λ.17/19/14/25.09.2014 έγγραφο της Δ/νσης Λιμενικών Υποδομών του Υπουργείου Ναυτιλίας & Αιγαίου (α.π. ΕΥΠΕ 175120/25.09.2014).
14. Το με α.π. 40192/03.10.2014 έγγραφο της Δ/νσης Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ (α.π. ΕΥΠΕ 175402/08.10.14).
15. Το με α.π. 146570/04.11.2014 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ (α.π. ΔΙΠΑ 175939/05.11.2014).
16. Το με α.π. 164792/27.10.2014 έγγραφο της Δ/νσης Ε.Α.Ρ.Θ. του ΥΠΕΚΑ (α.π. ΔΙΠΑ 176219/17.11.2014).
17. Το από 26.11.2014 έγγραφο της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Ηπείρου (α.π. ΔΙΠΑ 176568/26.11.2014)

Αποφασίζουμε

την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του «Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Ηπείρου περιόδου 20014 – 2020», όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ και συνοψίζεται στην ενότητα Α' της παρούσας, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του προγράμματος, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού.

Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α.Ι. ΠΕΡΙΟΧΗ

Η περιοχή εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και η περιοχή μελέτης της ΣΜΠΕ, είναι η Περιφέρεια Ηπείρου.

A.II. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας είναι να καταστεί «Αξιοβίωτη και αυτοτροφοδοτούμενη, έχοντας εξωστρεφή ανάπτυξη, εστιασμένη στις παραγωγικές δραστηριότητες που αποτελούν συγκριτικά πλεονεκτήματα και ενισχύουν την τοπική ταυτότητα, με σεβασμό στο περιβάλλον, την ιστορία και τον πολίτη της Ηπείρου».

Το όραμα συμπληρώνεται από τη στρατηγική «Εξυπνης Εξειδίκευσης» η οποία είναι εστιασμένη σε επιλεγμένους κλάδους στους οποίους διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα:

- Πρωτογενής τομέας – μεταποίηση – αγροδιατροφή – γαστρονομία.
- Βιομηχανία της εμπειρίας: Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργική Οικονομία.
- Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, ΤΠΕ και νεανική επιχειρηματικότητα.
- Υγεία και Ευεξία.

Η επίτευξη του οράματος θα γίνει μέσω πέντε Στρατηγικών Στόχων:

- Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας & των ΤΠΕ
- Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη
- Ενίσχυση υποδομών μεταφορών
- Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας
- Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων

A.III. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Το ΠΕΠ Ηπείρου 2014-2020 όπως περιγράφεται στην ΣΜΠΕ με τις, διαχειριστικού χαρακτήρα, μεταβολές που αναφέρονται στο υπ' αριθμ. 17 έγγραφο περιλαμβάνει και τους εξής Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) Άξονες Προτεραιότητας) και Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) του νέου ΠΕΠ.

A.Π.1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ.

Οι προσπάθειες θα εστιαστούν στην ανάπτυξη «εξυπνης εξειδίκευσης» για ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε δυναμικούς κλάδους της περιφερειακής οικονομίας με υψηλή προστιθέμενη αξία. Θα ενισχυθεί η διάδοση γνώσης και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας μέσα από την αναβάθμιση των συσχετιζόμενων με τη διάδοση των ΤΠΕ υποδομών και την υποβοήθηση της νέας / νεανικής βιώσιμης και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας.

ΕΣ 1.1.1 Βελτίωση του βαθμού δικτύωσης των ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας με τον ελληνικό και διεθνή χώρο.

ΕΣ 1.2.1 Ανάπτυξη των συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

ΕΣ 2.2.1 Αύξηση προσφοράς και ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στην τοπική επιχειρηματικότητα

ΕΣ 2.3.1 Αποτελεσματική διαχείριση υποδομών, δεδομένων και υπηρεσιών των ΟΤΑ

ΕΣ 3.1.1 Αύξηση των καινοτόμων ΜΜΕ στους τομείς της RIS3 της Περιφέρειας

ΕΣ 3.2.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ της Περιφέρειας

ΕΣ 3.3.1 Βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου των ΜΜΕ της περιφέρειας

Α.Π. 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη

Βασική επιδίωξη αποτελεί η προστασία του περιβάλλοντος και η γενικότερη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού, δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Έμφαση δίδεται στη διαχείριση και πρόληψη κινδύνων από την κλιματική αλλαγή με επενδύσεις σε έργα προσαρμογής σε αυτή, καθώς και έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών. Η εξοικονόμηση ενέργειας και η ενεργειακή αποδοτικότητα, αποτελούν βασικές προτεραιότητες από τις οποίες αναμένεται να προκύψει και νέα «πράσινη» επιχειρηματικότητα. Επίσης επιδιώκεται η αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων, η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και διαχείρισης των υδάτων, καθώς και η προώθηση της αστικής αναζωογόνησης. Προτεραιότητα αποτελεί η υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του κοινοτικού κεκτημένου και των υποχρεώσεων τήρησης των Ευρωπαϊκών Οδηγιών

ΕΣ 4.3.1 Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας

ΕΣ 4.5.1 Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των αστικών κέντρων της Περιφέρειας

ΕΣ 5.2.1 Ενίσχυση της ικανότητας της Περιφέρειας στην πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών

ΕΣ 6.2.1 Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των υδατικών πόρων

ΕΣ 6.3.1 Αύξηση της επίδρασης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιφερειακή οικονομία

ΕΣ 6.4.1 Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας

ΕΣ 6.5.1 Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος των αστικών περιοχών

Α.Π. 3: *Ενίσχυση υποδομών μεταφορών*

Προτεραιότητα αποτελεί η διασύνδεση των υποδομών που αποτελούν τμήμα ΔΕΔ-Μ με τα αστικά κέντρα και περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και τουριστικού ενδιαφέροντος, η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών που θα ενισχύσουν σημαντικά την προσπελασιμότητα της ευρύτερης περιοχής και τη θέση της στο ευρύτερο σύστημα μεταφορών της Αδριατικής – Ιονίου καθώς και η βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Επίσης, η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων στον τομέα της ενέργειας

ΕΣ 7.1.1 Βελτίωση οδικού δικτύου ΔΕΔ-Μ

ΕΣ 7.2.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος

ΕΣ 7.2.2 Βελτίωση οδικής ασφάλειας για τη μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου

ΕΣ 7.5.1 Βελτίωση της κατανάλωσης μικρών καταναλωτών

Α.Π. 4: *Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας*

Σε σχέση με την κοινωνική συνοχή, προτεραιότητα αποτελεί η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και των αποτελεσμάτων που έχει επιφέρει. Επίσης, προτεραιότητα αποτελεί η εφαρμογή ενός πλαισίου πολιτικών για την αγορά εργασίας με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, την αποτροπή της φτώχειας και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης. Το πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνει πολιτικές για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, την κοινωνική ένταξη και στήριξη ευπαθών ομάδων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, καθώς και την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

ΕΣ 9.1.1 Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες

ΕΣ 9.1.2 Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοτικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών ομάδων

ΕΣ 9.2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Ηπείρου

ΕΣ 10.1. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση

Α.Π. 5: *Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων*

Άμεση προτεραιότητα αποτελούν η βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας και η διασφάλιση της πρόσβασης σε υποδομές και σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό, καθώς και η διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας στους κατοίκους των απομακρυσμένων αγροτικών κοινοτήτων, των αραιοκατοικημένων περιοχών και των ορεινών περιοχών μέσω της αξιοποίησης της τεχνολογίας. Επίσης η περαιτέρω βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης.

ΕΣ 8.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα.

ΕΣ 8.5.1. Ενίσχυση της ικανότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης.

ΕΣ 9.1.1 Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση

ΕΣ 9.2.1 Αύξηση της συμμετοχής περιθωριοποιημένων κοινοτήτων σε ενέργειες κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης.

ΕΣ 9.3.1 Βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια για άτομα που υφίστανται διακρίσεις.

ΕΣ 9.4.1 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας.

ΕΣ 9.4.2 Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

Ε.Σ 9.5.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας

ΕΣ 9.6.1 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση με αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού

Α.Π.6: *Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ*

ΕΣ 6.1 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ (ΕΚΤ)

A.Π. 7: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

ΕΣ 7.1 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ (ΕΤΠΑ)

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο σχέδιο από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του σχεδίου

B.I. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο σχέδιο από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης

Η γενική ευθυγράμμιση του προγράμματος με τους στόχους της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020», καθώς και ο ικανοποιητικός τρόπος με τον οποίο το πλέγμα περιβαλλοντικών στόχων, προτεραιοτήτων και στρατηγικών εθνικού και ενωσιακού επιπέδου λήφθηκε υπόψη κατά την προετοιμασία του προγράμματος, καθιστούν ικανοποιητική την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου 2014-2020. Επομένως, δεν απαιτούνται διαφοροποιήσεις του προγράμματος προς το σκοπό αυτό.

B.II. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του πλαισίου

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογικότερη διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση και η υλοποίηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου 2014-2020 θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν:

1. Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΠΕΠ ισόρροπα με τις αναπτυξιακές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του προγράμματος, θα πρέπει να ενσωματωθούν:

- 1.1. Κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν προωθούν την βελτίωση ή/και την προστασία του περιβάλλοντος.
- 1.2. Μεθόδους για την αποφυγή συσσωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων.
- 1.3. Κατάλληλη ενημέρωση, τόσο στο επίπεδο προκηρύξεων και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όσο και στο μετά την

έγκριση της ένταξης επίπεδο, όπου απαιτείται, ώστε οι ενισχυόμενες δράσεις να ενσωματώνουν όλα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα.

2. Για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία των σημαντικών φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- 2.1. Η διαδικασία επιλογής προτάσεων για ένταξη στο ΠΕΠ που αφορούν σε έργα εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να ενσωματώσει κριτήρια προστασίας της βιοποικιλότητας και ανταπόκρισης στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και έλεγχο συμβατότητας με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων σχεδίων διαχείρισης, όπου υφίστανται.

- 2.2. Η αξιολόγηση των προτάσεων θα πρέπει να συμπεριλάβει κριτήριο σχετικά με τη συμβατότητα των έργων που θα ενισχυθούν με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (φ.ε.κ. Β' 2383/8.8.2014).

- 2.3. Οι επεμβάσεις στα δασικά οικοσυστήματα θα πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό και να συνδυάζονται κατά περίπτωση με παρεμβάσεις αποκατάστασης, τόνωσης της ευρωστίας των δασών ή επαύξησης των υπηρεσιών οικοσυστήματος που αυτά προσφέρουν.

Ιδίως στα περιαστικά δάση, η παραπάνω κατεύθυνση θα πρέπει να επιδιώκεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

3. Για την προστασία των εδαφών και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- 3.1. Ενθάρρυνση προτάσεων για χωροθέτηση, κατά το δυνατόν, των έργων που ενισχύονται από το ΠΕΠ κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, έναντι εκείνων που περιλαμβάνουν κατάληψη φυσικών εκτάσεων ή παραγωγικών εδαφών.

- 3.2. Ελαχιστοποίηση αλλοιώσεων στο εδαφικό ανάγλυφο, ιδίως μέσω μέριμνας για την όσο το δυνατόν μικρότερη επίδραση στη μορφολογία του εδάφους από τις χαράξεις των γραμμικών έργων.

- 3.3. Αποφυγή περιστατικών ατυχηματικής ρύπανσης, με ενσωμάτωση σχεδίων περιορισμού και αντιμετώπισης σχετικών περιστατικών, σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο εκτίμησης επικινδυνότητας, όπου χρειάζεται.

4. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και την εξοικονόμηση νερού, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ και όπου υπάρχει σχετική συνάφεια με τους στόχους του προγράμματος να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
 - 4.1. Ενθάρρυνση προτάσεων που περιλαμβάνουν πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού, από πρωτογενείς υδατικούς πόρους ή/και μείωσης των υγρών αποβλήτων.
 - 4.2. Αξιολόγηση των προς ένταξη προτάσεων συμπεριλαμβανόμενου, μεταξύ των κριτηρίων, την συμβατότητα των έργων με το Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του οικείου Υδατικού Διαμερίσματος.
 - 4.3. Ενθάρρυνση των προτάσεων που συνεισφέρουν στην εφαρμογή των μέτρων τα οποία προβλέπονται στο παραπάνω Σχέδιο Διαχείρισης.
5. Για την μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
 - 5.1. Κατά την ένταξη στους ΑΠ1, ΑΠ3 θα πρέπει να ενθαρρύνονται όσα έργα συνεισφέρουν στο περιορισμό εκπομπής αέρων ρύπων ή/και στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και όσα ενσωματώνουν προβλέψεις ορθής ενεργειακής διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
 - 5.2 Τα έργα αστικής κινητικότητας θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις αρχές βιώσιμης κινητικότητας, ενσωματώνοντας μέριμνα για ελαχιστοποίηση των ατμοσφαιρικών εκπομπών, ενθάρρυνση τρόπων μετακίνησης που διακρίνονται από φιλικότητα προς το περιβάλλον και ενίσχυση της χρήσης μέσων συλλογικής αντί ατομικής μετακίνησης.
 - 5.3 Θα πρέπει να ενθαρρύνονται όσα έργα ενσωματώνουν επιλογές πράσινης κτιριοδομίας.
- 6 Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα πρέπει:

- 6.1. Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι τα έργα του προγράμματος δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ενώ οι υποδομές μεταφορών να επιδιώκουν, όπου απαιτείται, την ενσωμάτωση τρόπων προβολής και ανάδειξης ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής τους.
 - 6.2. Μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ, να ενθαρρύνονται δράσεις για τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ιδίως του τουριστικού τομέα) που ενσωματώνουν δυνατότητες ανάδειξης και προβολής μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος και των ευρύτερων περιοχών τους.
7. Η εφαρμογή των προτάσεων αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που διατυπώνονται στη ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΠΕΠ πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε φορέα ή Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, προκειμένου μεταξύ άλλων, να εντοπισθούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.
2. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση θα πρέπει να βασίζεται σε δείκτες, οι μεταβολές των οποίων απεικονίζουν αντιπροσωπευτικά μεταβολές σε έναν ή περισσότερους κάθε φορά τομείς του περιβάλλοντος. Οι δείκτες περιβαλλοντικής παρακολούθησης του ΠΕΠ επιλέγονται κατά προτεραιότητα από:
 - τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την επιχειρησιακή/διαχειριστική παρακολούθηση του προγράμματος,
 - τους περιβαλλοντικούς δείκτες που θα υιοθετηθούν σε κεντρικό επίπεδο, για την ενιαία περιβαλλοντική παρακολούθηση όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων της 5^{ης} περιόδου,
 - τους δείκτες περιβαλλοντικής παρακολούθησης που προτείνονται στη ΣΜΠΕ.

Εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες άντλησης κατάλληλων δεικτών από τα παραπάνω σύνολα, μπορούν να υιοθετούνται

εφόσον είναι απαραίτητο, ειδικοί δείκτες για την παρακολούθηση σημαντικών επιπτώσεων ή περιβαλλοντικών παραμέτρων.

3. Η συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων περιβαλλοντικής παρακολούθησης και ο υπολογισμός των τιμών για τους περιβαλλοντικούς δείκτες θα πραγματοποιείται με εκθέσεις περιβαλλοντικής παρακολούθησης που θα καταρτίζονται ανά δύο έτη. Στις εκθέσεις αυτές θα πραγματοποιείται αξιολόγηση των παρατηρούμενων μεταβολών, καθώς και οι προτάσεις για τις ενδεχομένως απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες.
4. Η έκθεση περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα δημοσιοποιείται με ανάρτησή της στο διαδικτυακό τόπο της Αρχής Σχεδιασμού, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στο ενδιαφερόμενο κοινό να εκφράσει ενυπογράφως τις απόψεις του για το περιεχόμενο της έκθεσης.
5. Η εφαρμογή των προτάσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης που διατυπώνονται στη ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥ-ΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (ΦΕΚ 1225Β).

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της παρούσας, σε δημοσιοποίησή της για την ενημέρωση του κοινού, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, καθώς και με δημοσίευση της παρούσας στο δικτυακό τόπο

Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.
Στις πράξεις ή αποφάσεις έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

Ι. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Α. ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Ο.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
 - i. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΚΑ κ. Κ. Γιαννακοπούλου
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος
κ. Σ. Αλεξιάδη
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - iii. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Υδάτων κ. Κ. Τριάντη
Μ. Ιατρίδου 2 & Λεωφ. Κηφισίας, 11526 Αθήνα
 - iv. Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
 - v. Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
 - vi. Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - vii. Διεύθυνση Σχεδιασμού Μητροπολιτικών, Αστικών και Περιφερειακών Περιοχών
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
2. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
 - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Σ. Σιμόπουλου
Χαρ. Τρικούπη 182, 10178 Αθήνα

- ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταφορών κ. Ν. Σταθόπουλου
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 15669 Παπάγου
- 3. Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Επενδύσεων (ΕΣΠΑ) κ. Σ. Ευσταθόπουλου
Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα
- 4. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Μ. Κορασίδα
Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
- 5. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού κ. Λ. Μενδώνη
Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα
- 6. Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών
Επενδύσεων
κ. Α. Χριστόπουλου
Ακτή Βασιλειάδη, 18510 Πειραιάς
- 7. Υπουργείο Εσωτερικών
 - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Ι. Ιωαννίδη
Σταδίου 27 & Δραγατσανίου
 - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
κ. Δ. Καλογερόπουλου
Ευαγγελιστρίας 2 & Μητροπόλεως, 105 63 Αθήνα
- 8. Περιφέρεια Ηπείρου
 - i. Περιφερειακό Συμβούλιο
Πλ. Πύρρου 1, 45221 Ιωάννινα
 - ii. Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή
8ης Μεραρχίας 5-7, 45445 Ιωάννινα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1. ΕΥΠΕ
- 2. ΧΡΟΝ. ΑΡΧΕΙΟ
- 3. ΤΜΗΜΑ Γ'
- 4. ΤΜΗΜΑ Δ'
- 5. ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ